

Miten EntreComp
voi tukea
naisyrittäjyyttä?

EntreComp
360

Sisällys

Naisyrittäjyys ja EntreComp

Miten EntreComp voi tukea

Esimerkkejä: EntreComp työssä

Esimerkkejä: Muu toiminta ja hankkeet

Luotu EntreComp 360 -hankkeessa, jota koordinoi Haskoli Island ja jota tukee Euroopan unioni, <https://entrecomp360.eu>

Mukana ovat Democracy and Human Rights Education in Europe, Haskoli Island, Bantani Education, Consorzio Materahub Industrie Culturali e Creative, Innogate to Europe SL, The Women's Organisation Ltd (Yhdistynyt kuningaskunta) ja Not a Bad Idea Ltd.

Päätoimittaja: Lisa Mc Mullan
([The Women's Organisation](#))

EntreComp 360-oppaiden päätoimittaja:
Nils-Eyk Zimmermann ([DARE-verkosto](#)),
Reykjavík/Liverpool 2022

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiseen ei tarkoita sitä, että sisältö, joka kuvastaa pelkästään tekijöiden näkemyksiä, saa kannatusta, eikä komissiota voida saattaa vastuuseen niiden sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Naisyrittäjyys ja EntreComp

JOHDANTO

Tämä opas on tuotettu osana EntreComp 360 Erasmus+ -hanketta (2019-2022).

Tämä perustuu liiteasiakirjoihin, joissa annetaan ohjeistusta, miten EntreCompin osaamisviitekehys voi tukea non-formaalista oppimista ja nuorten voimaannuttamista sekä miten EntreComp voi tukea osaamisen arviointia ja tunnustamista formaalisessa ja non-formaalisessa oppimisessa ja yrittäjyyskasvatuksessa.

 <https://entrecomp360.eu/> & <https://entrecomp.com/>

SISÄLTÖ

Äskettäin julkaistussa OECD:n Entrepreneurship Policies through a Gender Lens Report-raportissa¹ (2021) korostetaan, että yrittäjyydessä on edelleen sukupuolten välisiä eroja: naiset ovat miehiä harvemmin yrittäjiä ja mukana yrittäjyydessä. Esimerkiksi OECD-maiden naiset² ovat 1,5 kertaa miehiä epätodennäköisemmin perustamassa yrityksiä. Tämä ero vaihtelee suuresti maittain, mutta missään OECD-maassa naiset eivät kuitenkaan ole miehiä aktiivisempia yrityksen perustamisessa.

Lisäksi GEM Covid Impact -raportissa³ (2020) todettiin, että Keski- ja Itä-Aasiassa sekä Keski- ja Itä-Afrikan talouksissa naisten yrittäjyysaktiivisuus oli yhtä suurta tai jopa suurempaa kuin miesten. Vastaavasti Eurooppa on edelleen jäljessä.

15,5 prosenttia Euroopan yrittäjistä on naisia (Startup Heatmap⁴ 2020). Naisyrittäjät saavat vain murto-osan riskipääomarahoituksesta kaikista investoinneissa. Esimerkiksi maatalous- ja elintarviketeknologiateollisuudessa vuonna 2018 naisten perustamista yrityksistä sai vain 7 prosenttia kaikesta kauppatoiminnasta ja 3 prosenttia rahoituksesta. Tilanne on säilynyt huolimatta jatkuvista ponnisteluista ennakkoluulojen vähentämiseksi ja tasapuolisuuden edistämiseksi (EIT Food Gender Bias Report 2021)⁵. Lisäksi vuonna 2020 kaikilla aloilla pelkästään naisten perustamat yritykset keräsivät ainoastaan 2,2 prosenttia kaikesta

1 OECD (2021), Entrepreneurship Policies through a Gender Lens, OECD Studies on SMEs and Entrepreneurship, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/71c8f9c9-en>

2 <https://www.oecd.org/about/members-and-partners/>

3 Ionescu-Somer, A.; Tarnawa, A. (2020). Diagnosing COVID-19 Impacts on Entrepreneurship, Exploring policy remedies for recovery, Global Entrepreneurship Research Association, London Business School, London.

4 Startup Heatmap (2020). [Report on Women Entrepreneurs in Europe](#). November 4, 2020.

5 EIT Food iVZW (2020). [Female agrifood tech entrepreneurs: Exploring barriers women face as founders and CEOs, and EIT Food's commitment to advance gender equity](#). Leuven.

pääomasijoituksesta, joka sijoitettiin riskipääomarahoitteisiin uusiin yrityksiin Euroopassa (12,5 prosenttia, joissa oli vähintään yksi naispuolinen perustaja). Miespuoliset yrittäjät saavat myös huomattavasti todennäköisemmin riskipääomarahoitusta kuin naiset. Yhdistyneessä kuningaskunnassa tehtyjen tutkimusten mukaan todennäköisyys on 86 prosenttia suurempi miesten kuin naisten onnistumiseen.

Sukupuolten välinen ero - mitattuna itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivien naisten ja miesten kesken - oli pienentynyt vuosina 2000-2019 25:ssä OECD-maassa (OECD-maita yhteensä 31; maatiedot ennen ennen COVID-19-pandemian puhkeamista). Sen sijaan, että pandemia vaikuttaa todennäköisemmin kielteisesti naisten omistamiin yrityksiin, COVID-19-tukitoimenpiteiden epätasainen saataavuus lisää merkittävämpää riskiä siinä, että viime vuosien saavutetut edut naisyrittäjyyden vahvistamisessa hävitään pandemian myötä.

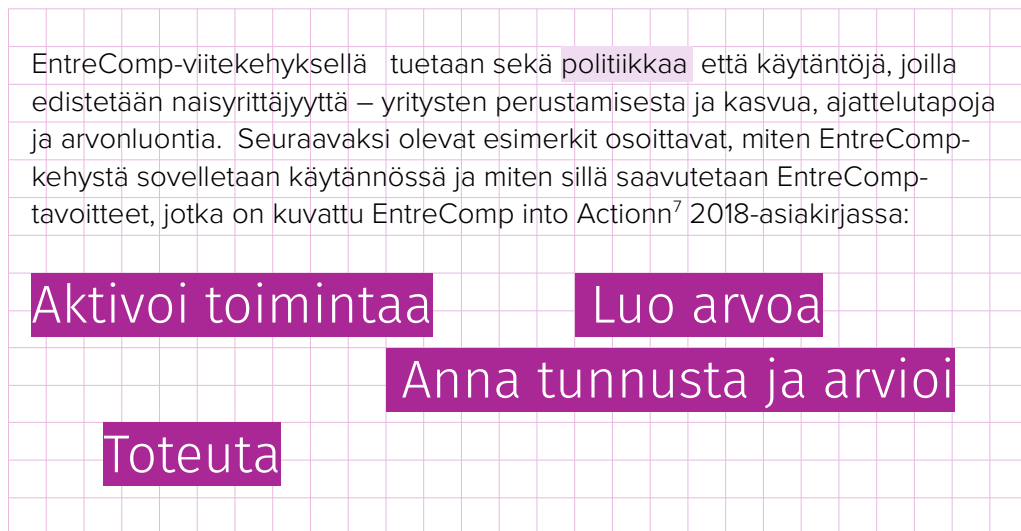
Sukupuolten väliset erot johtuvat monista toisiinsa liittyvistä tekijöistä, eivätkä niihin liittyvät selitykset ole yksiselitteisiä. Osa eroista johtuu institutionaalisista esteistä, jotka rajoittavat naisyrittäjyyttä, kuten työmarkkinoille osallistumista, yrittäjyyttä estävästä veropolitiikasta sekä naisten yrittäjyyttä koskevista kielteisistä yhteiskunnallisista asenteista. Markkinahäiriöt, erityisesti rahoitusmarkkinoilla, vaikeuttavat myös naisten mahdollisuuksia saada rahoitusta, jota he tarvitsevat menestyäkseen yrityksen perustamisessa ja itsenäisinä ammatinharjoittajana.

Global Entrepreneurship Monitor (GEM)⁶ tutkimus osoittaa, että naisten yrittäjyysaktiivisuuden lisääminen edistää kansantaloutta, luo tuhansia uusia yrityksiä, lisää merkittävästi työllistymismahdollisuuksia sekä tuloja. Naisyrittäjyyttä tukevien toimintalinjojen käyttöönotto ja niiden toteuttaminen, joilla puututaan esteisiin ja markkinahäiriöihin, edistäisi merkittävästi Euroopan taloutta. Se loisi myös huomattavan määrän kestäviä työllistymismahdollisuuksia.

Näin ollen tulisi lisätä tietoisuutta naisyrittäjyyden ja niiden ekosysteemien politiikkaohjelmista. Lisäksi tulisi vahvistaa ymmärrystä niiden toteuttamistavoista. Tässä oppaassa esitellään joitakin esimerkkejä hankkeista ja toimista, joilla pyritään parantamaan naisyrittäjyyttä.

6 Ionescu-Somer & Tarnawa (2020)

Miten EntreComp voi tukea

AKTIVOI TOIMINTAA...

herättää kiinnostusta yrittäjyyttä kohtaan ja innostaa yrittäjämäiseen oppimiseen, luo toimijoille yhteisen vision ja kielen sekä käynnistää kumppanuuksia paikallisessa ekosysteemissä.

- Esimerkiksi **The Women's Organisation (Yhdistynyt kuningaskunta)** on käyttänyt EntreComp-ohjelmaa kuvaamaan ja tukemaan julkisen sektorin toimeksiantajille suunnattua yrittäjyysoppimisen ja yrittäjyyden tukitarjontaa ja luomaan yhteisen kielen sidosryhmille, kun ne edistävät, tutkivat, suunnittelevat ja toteuttavat yrittäjyyden kehittämisaloitteita.

EntreComp at Work -julkaisussa (EntreComp at Work⁸, 2019) todettiin myös, että EntreComp tarjoaa yhteisen kielen ja yhteisen ymmärryksen eri sidosryhmien välille, ja se on erityisen merkityksellinen naisyrittäjyyden kannalta, kun otetaan huomioon, että kautta aikain historiassa on tyypillisesti käytetty yrittäjyydessä kuvausta, joka viittaa "miespuoliseen sankariin". Hiljattain tehdyssä State of the Art (SOTA)⁹ katsauksessa todettiin, kuinka voimakas kieli on yrittäjien kuvaamisessa.

7 Mccallum, E., Weicht, R., McMullan, L. and Price, A., EntreComp into Action - Get inspired, make it happen: A user guide to the European Entrepreneurship Competence Framework, Bacigalupo, M. and O'keeffe, W. editor(s), EUR 29105 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-79360-8, <https://doi.org/10.2760/574864>, JRC109128.

8 Mccallum, E., McMullan, L., Weicht, R. and Kluzer, S., EntreComp at Work., Bacigalupo, M. editor(s), EUR 30228 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020, ISBN 978-92-76-19002-8, <https://doi.org/10.2760/673856> JRC120486.

9 [Is Time Up for The Hero Male Entrepreneur? A Review of Enterprise Discourse and its Effects](#), Enterprise Research Centre SOTA Review No 34, 2020

Se voi vaikuttaa asenteisiin ja toimiin, sekä siihen miten yksilöt näkevät itsensä suhteessa yrittäjyys- sekä politiikkaohjelmiin. Tämä osoittautuu yrittäjyyttä koskevissa tutkimuksissa ja koulutuksessa, mediassa sekä poliittisissa asiakirjoissa.

LUO ARVOA...

Arvon luonti merkitsee sitä, että viitekehys käännettään eri konteksteihin. Tämä tarkoittaa sen kääntämistä eri kielille, sen mukauttamista uusille kohderyhmille, sen käyttämistä näyttöön perustuvien käytäntöjen tukemisessa ja sen käyttämistä olemassa olevien taito- ja rekrytointikehysten yhdenmukaistamisessa.

- Esimerkiksi Habitat Association: My Sister Projejekti "Local Tastes Food Entrepreneurship" -ohjelmassa (TR) on käyttänyt EntreCompia arvonluontiin tuemalla elintarvikealalla toimivien naisyrittäjien "ruokayhteisöä" yhdessä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kumppaneiden kanssa Turkissa.

ANNA TUNNUSTA JA ARVIOI...

EntreCompin avulla onnistuu oppimisen itsearviointi ja edistymisen osoittaminen: yrittäjyysosaamisen tasojen arviointi, olemassa olevien toimien tai resurssien kartoittaminen, osaamistarpeiden löytäminen, yksilöllisten vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen sekä oppimisen reflektointi tai arviointi.

- Innogate to Europe (ES) on yritysten tukiorganisaatio, joka edistää innovaatiota ja kasvua eurooppalaisella ja muulla kansainvälisellä tasolla, ja se integroi EntreCompin kaikkiin toimintoihinsa. Innogate käyttää EntreCompia esimerkiksi osana osaamisen kehittämistyötään, jotta yritykset ja yksityishenkilöt voivat pohtia ja arvioida yrittäjyysosaamisensa tasoa ja laatia oppimis- ja kehittämissuunnitelmia.

TOTEUTA...

Toteutetaan yrittäjyysideoita ja -hankkeita suunnittelemalla yrittämäisyyden oppimista tai siitä saatavia kokemuksia, suunnitellaan taitojen kehittämis- ja urapolkuja tai start-up-reittejä: Tämä onnistuu sisällyttämällä EntreComp aktiviteetteihin tai yhdistämällä se muihin tekemistä ohjaaviin viitekehyksiin, start up -ohjelmien kehittämiseen tai vahvistamiseen sekä kehittämällä yrittäjämäisiä organisaatioita.

- EntreCompia on hyödynnetty laajalti. Tästä on esimerkkinä muun muassa Euroopan naisten teknologiakeskus (ECWT) (NO), jossa työ perustuu elinikäisen oppimisen avaintaitoihin. EntreComp on tarjonnut perustan esimerkiksi "Olemme naisia, olemme uneksijoita" -hankkeen suunnittelulle. Projektissa tuettiin naisia kehittämään sekä digitaalisia että yrittäjämäisyyden taitojaan.

TUNNISTA...

Yrittäjyystaitojen ja niiden kehittymisen tunnistaminen, ammatillisten kompetenssien identifiointi tai ohjelmien ja toimintojen vaikutusten osoittaminen.

- Konkreettisia esimerkkejä ovat EntreCompin käyttö yrittäjien kanssa pidettävissä mentorointitapaamisissa. Näin yrittäjät voivat tunnistaa omat osaamisalueensa (esim. WO:n Flashcards-ohjelman hyödyntäminen uransa alkuvaiheessa olevien tutkijoiden kanssa sekä Innogaten yrittäjien mentorointituessa). Avoimesti saatavilla olevat digitaaliset työkalut, kuten <https://myentrecomponline.com> ja <https://yoop.fi/>, tarjoavat myös välineitä, joita voidaan käyttää edistymisen tunnistamiseen ja kartoittamiseen.

LISÄÄ ESIMERKKEJÄ
Seuraavaksi on lisää esimerkkejä EntreComp in Action -hankkeesta ja naisyrittäjyyttä edistävästä toimista. Näistä voidaan saada inspiraatiota uusiin kompetenssipohjaisiin ja arvoa tuottaviin toimiin naisyrittäjyyden tukemiseksi. Tämän oppaan englanninkielisessä versiossa on yksityiskohtaisempia tietoja.

ENTRECOMP: THE ENTREPRENEURSHIP COMPETENCE FRAMEWORK

Tässä raportissa esiteltävässä EntreComp-viitekehyksessä ehdotetaan yhteistä määritelmää yrittäjyydelle osaamisena, jonka tavoitteena on lisätä yhteisymmärrystä kaikkien sidosryhmien keskuudessa ja luoda näin siltää koulutuksen ja työelämän välille. EntreComp-viitekehys on kehitetty monenlaisilla erilaisilla menetelmillä. Sen on tarkoituksena olla kehyksenä kaikille sen tyyppisille toimille, joilla edistetään Euroopan kansalaisten yrittäjämäistä kapasiteettia. Se sisältää kolme toisiinsa liittyvää ja toisiinsa kytkeytyvää osaamisaluetta "Ideat ja mahdollisuudet", "Resurssit" ja "Tartu toimeen".

Bacigalupo M, Kampylis P, Punie Y and Van Den Brande L.
EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework.
EUR 27939 EN. (Luxembourg): Publications Office of the European Union; 2016. JRC101581

 <http://doi.org/10.2791/160811>

Esimerkkejä:

ENTRECOMP TYÖSSÄ

The Women's Organisation

i <https://www.thewomensorganisation.org.uk/>

EntreComp Flashcards, WO & Enterprise Evolution.

i <http://enterpriseevolution.org.uk/> & <https://thewomensorganisation.org.uk/>

Habitat Association: Siskoni -projekti

i <https://kizkardesim.net/>

Euroopan naisten teknologiakeskus (ECWT)

i <http://www.ecwt.eu/en/home>

Innagate to Europe (INNOGATE)

i <https://www.innogateto europe.eu>

Mentoring, INNOGATE

i www.innogateto europe.eu

MUU TOIMINTA JA HANKKEET

Vertaisoppiminen Naisten yrittäjyysuhanke

i <http://ee-hub.eu/peer-learning/women-entrepreneurship.html>

WEgate

i <https://wagate.eu/>

Monaliiku

i <https://www.monaliiku.fi/>

WeRIn-hanke

i <https://werinproject.eu/>

Naisyrittäjyys-aloite

i <https://womenpreneur-initiative.com/>

EnterprisinGirls

i <https://enterprisinggirls.it/>

Sukupuolitutkimuksen Välimeren instituutti

i <https://medinstgenderstudies.org/>

Escuela de Negocios – EOI Escuela de
Organización Industrial

i <https://www.eoi.es/>

Italian Espanjan kauppakamari

i <https://www.italcamara-es.com/>

Kansallinen virasto naisten Start-Up toimintaan ja palveluihin Saksa (bga)

 <https://www.existenzgruenderinnen.de/EN/> (englanti); saksa

EAF Berliini

 <https://www.eaf-berlin.de/>

PORMESTARI: Naisten aseman edistäminen paikallisessa johdossa

 <https://www.eaf-berlin.de/projekt/buergermeisterinnen-frauen-in-der-politik/>

Helene Weber College

 <https://www.eaf-berlin.de/en/project/women-in-politics/>

Reykjavikin työkalukirjasto (Munasafn Reykjavíkur)

 <https://www.reykjaviktoollibrary.org/>

www.entrecomp360.eu

EntreComp 360 on hanke, jonka toteuttaja on

HÁSKÓLI ÍSLANDS
MENNTAVÍSINDASVIÐ

BANTANI
EDUCATION

The Women's Organisation

industrie
culturali
e creative

dare

Democracy and
Human Rights Education
in Europe